

Vernieuwde Erfgoedsite Ename pakt uit met indrukwekkende archeologische vondst

Oudste schedel en oudste schedelfragment in
Vlaanderen

Vrijdag 28 juni 2024 - Op vrijdag 28 juni verzamelde de archeologische sector op de provinciale Erfgoedsite Ename. Daar werd in primeur een spectaculaire ontdekking onthuld: het oudste schedelfragment én de oudste schedel van Vlaanderen. Deze overblijfselen werden ontdekt in Ename en zijn meer dan 4.000 jaar oud. Ze dateren uit de periode van de eerste landbouwers, waarvan er bijzonder weinig materiaal overblijft. Uitgebreid onderzoek leverde nieuwe informatie op over deze periode. Vanaf zaterdag 6 juli kan het publiek de vondsten bewonderen op de nieuwe vaste tentoonstelling in Ename.

Vondst bij aanleg stuw Ename

In 2003 werd in Ename diep in de Scheldegrond gegraven voor de aanleg van een stuw. Amateurarcheoloog Jean-Pierre Parent stootte toen op prehistorische objecten. Vervolgens werd meteen een noodopgraving georganiseerd. Diverse uitzonderlijk goed bewaarde menselijke en dierlijke resten werden bovengehaald, net als gebruiksvoorwerpen uit de nieuwe steentijd en de vroege bronstijd. Na de opgraving werden de vondsten snel opgeborgen op verschillende locaties.

Herontdekking na twintig jaar bewaring

We zijn twintig jaar later wanneer het team van Erfgoedsite Ename een nieuwe tentoonstelling voorbereidt. In functie daarvan brengt het team de

collectie van de toenmalige opgravingen samen in het erfgoeddepot van Erfgoed site Ename. Wanneer de provinciale archeologen de vondsten te zien krijgen, realiseren ze onmiddellijk dat ze iets unieks in handen hebben en ondernemen ze actie.

"Menselijk skeletmateriaal van die leeftijd is uiterst zeldzaam! Dit moest verder worden onderzocht. Gelukkig beschikken we over een uitgebreid netwerk. Wat volgde, was een boeiend onderzoek dat nieuwe informatie opleverde. Geheel in de filosofie van de nieuwe expo in Erfgoed site Ename zal de bezoeker deze vondsten én het bijbehorende onderzoek zelf kunnen bekijken."

gedeputeerde An Vervliet, bevoegd voor Erfgoed

Onderzoek levert nieuwe informatie op

Elk deel van de collectie werd door een specialist ter zake onderzocht. Prof. dr. Isabelle De Groote van de Vakgroep Archeologie van UGent, de antropologe ook bekend van het onderzoek naar Judith van Vlaanderen, nam de menselijke resten onder haar hoede.

Professor De Groote liet een C14-datering en een DNA- en isotopenanalyse uitvoeren tot in Durham en Korea, ze maakte CT-scans en bekeek de tanden nauwgezet. De collectie bleek materiaal te bevatten van minstens negen verschillende mensen uit het neolithicum.

"Dit is echt uitzonderlijk voor Vlaanderen: er zijn bijna geen menselijke resten bewaard uit die periode. Elke vondst is een aanwinst voor de kennis ervan. Zo bleek uit de isotopenanalyse en het uitzicht van de tanden dat deze Enamenaren een gevarieerd dieet hadden. Ze aten zowel landbouwgewassen als gedomesticeerde dieren en ook nog steeds wilde voedselbronnen. Ze lijken gezond; er zijn geen tekenen van stress of ondervoeding. Dat is een atypisch beeld van wat we doorgaans associëren met deze eerste landbouwers."

prof. dr. Isabelle De Groote, Vakgroep Archeologie UGent

Nieuwe topstuk te bewonderen vanaf zaterdag 6 juli

De meest intacte schedel, van een man die minstens 35 jaar was toen hij stierf, wordt ongetwijfeld dé bijzondere blikvanger op de nieuwe vaste tentoonstelling van Erfgoedsite Ename. Deze expo vertelt over erfgoedzorg in het algemeen en Ename in het bijzonder.

Ze opent de deuren tijdens het (her)openingsweekend Erfgoedsite Ename op zaterdag 6 en zondag 7 juli. Het wordt een feestelijk weekend met uitzonderlijk gratis toegang en heel wat extra middeleeuwse animatie. Op dat ogenblik wordt ook 1.050 jaar Ename gevierd.

Voor gezinnen met kinderen is er ook een fonkelnieuw familieparcours. Ontdek toffe en leerrijke opdrachten, zowel in de nieuwe tentoonstelling als buiten in het Archeopark met de archeologische abdij site van Ename.

Erfgoedsite Ename is ook een prima startpunt voor een bezoek aan het pittoreske erfgoeddorp Ename en het prachtige landschap van de Vlaamse Ardennen. In het erfgoedcafé vind je daarvoor allerlei tips.

Alle info op www.erfgoedsiteEname.be.